

Klimautfordringer

Vi gleder oss til å treffe dere på Markaskolen om ikke lenge. Du vil få en mye mer spennende og lærerik dag dersom du leser dette før du kommer. Noe her er vanskelig å forstå. Er det noe du ikke skjønner håper vi at du spør når du kommer til Markaskolen. Du kan klikke på linkene dersom du vil lære enda mer.

På [jordkloden er det mye vann](#) og det aller meste av dette er saltvann i havene, men også noe er ferskvann. Det meste av ferskvannet er is og bare en liten del kan vi bruke som drikkevann. Det meste av isen er samlet på Nordpolen, Sydpolen og på Grønland, men det finnes også isbreer andre steder. [Jostedalsbreen](#) i Norge er f.eks. en av Europas største isbreer.

Men det er ikke mye is på Jostedalsbreen i forhold til all isen som er på [Sydpolen](#) og på Grønland. På Sydpolen er isen gjennomsnittlig 2000 meter tykk og den ligger oppå fast grunn. Det er altså fjell under isen på Sydpolen. Det er det også under isen på Grønland.

Men under isen på [Nordpolen](#) er det annerledes. Der er det nemlig bare hav, og isen flyter i vannet. Og på Nordpolen er ikke isen særlig tykk. Faktisk bare gjennomsnittlig 2 meter. Det er altså mindre is på Nordpolen enn på Sydpolen

Nå har du lest om to viktige forskjeller på Nordpolen og Sydpolen. Altså at under isen på Sydpolen er det fjell, mens under isen på Nordpolen er det flytende vann.

Vet du noe mer om Nordpolen og Sydpolen? Tenkt litt gjennom det før du leser videre.

- På Nordpolen bor det isbjørner, men ingen pingviner.
- På Sydpolen bor det pingviner, men ingen isbjørner.
- På Sydpolen har de målt $-89,2$ grader celsius. Det er det kaldeste som noen gang er målt på jordkloden.
- [Roald Amundsen](#) og hans menn var de første som kom til selve Sydpolpunktet i år 1911. De klarte å komme først i et kappløp med Robert Scott fra England. Scott og hans menn døde på hjemveien av kulde og sult.
- Isen på Nordpolen er i bevegelse hele tiden. En gang prøvde [Fridtjof Nansen](#) å fryse fast en båt inne i isen og la båten drive over polhavet. Det tok tre år før båten kom ut på andre siden. Hadde du orket å bo tre år i en båt med is på alle kanter?
- En fordel med både Sydpolen og Nordpolen er at det er en stor hvit flate som reflekterer 90 % av solstrålingen. Hvis vi ikke har de hvite flatene lenger vil mye mer av varmen fra sola gå rett ned i havet og varme opp havet mer! Det høres kanskje deilig ut med varmere vann når vi skal bade, men tror du det bare er fordeler med det?

Du har sikkert hørt om klima og klimautfordringer. Når du kommer på Markaskolen skal du forske mer på det. Da ønsker vi å teste ut om noe av det forskerne sier og finne ut om det stemmer. På Markaskolen skal du sette opp en hypotese og forske på en av vår tids største dilemmaer!

Velkommen til en lærerik og spennende dag på Markaskolen

